

Komunikat prasowy

Luksemburg, 20 maja 2021 r.

Unijne cele dotyczące elektroodpadów będą trudne do osiągnięcia

W państwach członkowskich UE łącznie zbiera się i odzyskuje większy odsetek zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego niż w większości państw trzecich, niemniej istnieje ryzyko, że Unia nie osiągnie ambitniejszych celów w zakresie zbierania elektroodpadów, które sobie wyznaczyła. W przeglądzie opublikowanym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy zwrócono uwagę na szereg wyzwań w tej dziedzinie, przykładowo na konieczność zagwarantowania i weryfikowania zgodności z obowiązującymi przepisami, a także na problemy związane z naruszeniami prawa i działalnością przestępczą polegającą między innymi na nielegalnym transportowaniu odpadów do państw spoza UE.

Elektroodpady – zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, sprzęt gospodarstwa domowego, a nawet urządzenia wielkogabarytowe takie jak panele fotowoltaiczne – są szkodliwe dla środowiska, jeśli nie zostaną prawidłowo przetworzone. Odpady te często zawierają materiały nadające się do recyklingu, takie jak metale i tworzywa sztuczne, mogą zatem z powodzeniem być wykorzystane w gospodarce o obiegu zamkniętym. Przykładowo jedna tona smartfonów zawiera około 100 razy więcej złota niż jedna tona rudy złota.

– Zbiórka i odzysk elektroodpadów poprawiały się w Unii z biegiem czasu. Obecnie w UE recyklingowi poddaje się około 80% zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – powiedziała Joëlle Elvinger, członkini Trybunału odpowiedzialna za ten przegląd. – Zbiórka, recykling i ponowne użycie elektroodpadów nie są jednak prowadzone równie skutecznie we wszystkich państwach członkowskich i mogłyby objąć jeszcze większy odsetek zużytego sprzętu. Ponadto kontrolerzy Trybunału zwrócili uwagę na pewne trudności, z którymi boryka się UE, jeśli chodzi o radzenie sobie z nieprawidłowym gospodarowaniem elektroodpadami, nielegalnymi transportami i innymi rodzajami działalności przestępczej.

Unii udawało się dotychczas osiągnąć cele w zakresie zbierania i odzysku elektroodpadów. W rezultacie wyznaczyła ona sobie bardziej ambitne cele na tym polu, jednak nie są jeszcze dostępne aktualne dane na temat postępów w ich realizowaniu. Wydaje się, że jedynie dwa państwa członkowskie były na dobrej drodze do osiągnięcia celów w zakresie zbierania wyznaczonych na 2019 r. Kontrolerzy odnotowują przy tym, że podjęto szereg działań zmierzających we właściwym kierunku, na przykład we wnioskach ustawodawczych uwzględniano wymogi dotyczące gospodarki

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie przeglądu opracowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst dokumentu dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

o obiegu zamkniętym (np. ekoprojekt), przewidziano zachęty na rzecz ograniczenia zużycia materiałów oraz rozwiązania promujące możliwość naprawy i trwałość produktów. Niemniej te zaktualizowane wymogi w zakresie ekoprojektu nie obejmują jeszcze pewnych popularnych kategorii sprzętu, takich jak telefony komórkowe i komputery. Zgodnie z zamysłem Trybunału Komisja Europejska mogłaby wykorzystać wnioski zawarte w przeglądzie przy opracowywaniu inicjatywy dotyczącej urządzeń elektronicznych o zamkniętym cyklu życia, którą zaplanowano na ostatni kwartał 2021 r.

Z upływem czasu UE udoskonalała przepisy dotyczące elektroodpadów. Państwa członkowskie często napotykają jednak trudności w egzekwowaniu przepisów unijnych. Przykładowo zdaniem kontrolerów Trybunału istnieje ryzyko, że gospodarka elektroodpadami będzie odbywać się nieprawidłowo (np. w zakresie usuwania i unieszkodliwiania potencjalnie toksycznych substancji lub innych elementów), często ze względu na pobieżne lub rzadkie inspekcje i kontrole. Niektóre państwa członkowskie nie mają zasobów, by odpowiednio kontrolować podmioty gospodarujące odpadami i transporty odpadów poza UE. Korzyści ekonomiczne wynikające z nielegalnego lub niewłaściwego gospodarowania odpadami są duże, natomiast ryzyko przyłapania na takim zachowaniu jest ogólnie niewielkie. Zwalczanie działalności przestępczej związanej z gospodarowaniem elektroodpadami stanowi więc duże wyzwanie.

Informacje ogólne

Przegląd Trybunału nr 4/2021 pt. „Działania UE dotyczące odpadów elektronicznych i wyzwania w tej dziedzinie” jest dostępny na stronie eca.europa.eu w 23 językach. Niniejszy przegląd nie powstał w wyniku kontroli. Zawiera natomiast analizę powszechnie dostępnych informacji lub danych zgromadzonych na potrzeby jego sporządzenia.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502